

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare: Inger Wisén-Hesselbäck
Tfn: 08-508 25 031

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2004-08-16

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

2004-08-24
DNR 420-535/2003

Till
Socialtjänstnämnden

Förslag till fördelning av statsbidrag avseende HIV/Aids-insatser i Stockholms stad

(3 bilagor)

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden beslutar överlämna detta ärende till Kommunfullmäktige.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Organisations- och föreningsutskottet (OFU) beslutade 2004-02-05 och 2004-06-21 om fördelning av det så kallade extrabidraget till hiv/aids-insatser och stöd till aids-sjuka.

Stockholms stad har erhållit 13 360 000 kronor ur det extra anslaget för 2004. Enligt OFU:s beslut har 3,2 mkr reserverats för ungdomsmottagningarna inom stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden. Beslut om fördelning av pengar till ungdomsmottagningarna fattas av kommunstyrelsen.

Till Socialtjänstnämnden
Organisations- och föreningsutskottet

Förslag till fördelning av statsbidrag avseende HIV/Aids-insatser i Stockholms stad för andra halvåret 2004

(2 bilagor)

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Organisations- och föreningsutskottet beviljar bidrag till hiv/aids-insatser enligt detta tjänsteutlåtande för andra halvåret 2004.
2. Denna paragraf justeras omedelbart.
3. Organisations- och föreningsutskottet beslutar överlämna detta ärende till socialtjänstnämnden för beslut om stadens ungdomsmottagningar.

Eddie Friberg

BAKGRUND

Socialtjänstnämnden har som uppgift att samordna stadens insatser vad gäller hiv/aids. Detta innebär bl.a. att tillhandahålla allmänhet och myndigheter information om hiv/aids och aktivt verka för att minska spridning av hiv och Sexual transmitted infections (STI) i staden. Vidare ska förvaltningen upprätthålla kontinuerliga kontakter med de frivilligorganisationer som bedriver hiv/aids-relaterade verksamheter och även söka nå ytterligare riskgrupper.

Storstadsregionerna Stockholm, Malmö och Göteborg har sedan statens budgetår 1991/1992 årligen erhållit statsbidrag, det s.k. extrabidraget till hiv/aids-insatser och stöd till aids-sjuka. Fram till och med 1997 har Folkhälsoinstitutet fördelat det extra bidraget till landets kommuner och landsting. Från och med 1998 har regeringen anslagit bidrag till storstadsregionerna Stockholm, Malmö och Göteborg inom anslaget "Allmänna bidrag till kommuner".

Storstadsregionerna har för år 2003 beviljats 90 miljoner kronor. Förvaltningen har för stadens räkning framfört till regeringen att fördelningen av bidrag som grundar sig på antal HIV-infekterade per 100 000 invånare inte ger en rättvis fördelning för Stockholm.

För Stockholms stads del uppgick bidraget 2003 till 13 360 tkr. Av dessa fördelade kommunstyrelsen 3 100 tkr till Stockholms skolors

ungdomsmottagning och till stadsdelsnämndernas ungdomsmottagningar. Resterande 10 260 tkr användes enligt OFU:s beslut, till förvaltningens kostnader för hiv/aids-sekretariatet, utbildning och informationskostnader samt bidrag till frivilligorganisationer.

Definitivt besked om det statliga bidraget 2004 har nu lämnats, bidraget är 13 360 tkr även för 2004.

Statistik för hiv-smittade 2003

I Sverige lever idag omkring 3 200 personer med HIV-infektion. Under år 2003 anmäldes sammanlagt 379 personer med HIV-infektion (tabell 1). Ökningen under år 2003 utgörs främst av fler nyinvandrade HIV-smittade. Ungefär en tredjedel av de nydiagnostiserade de senaste åren är smittade i Sverige.

Sex mellan män

Nya fall av HIV där sex mellan män anges som smittväg har legat stabilt de senaste åren. Under år 2003 anmäldes 79 nya fall. Medelåldern vid diagnos för denna grupp är förhållandevis hög, under år 2003 var medelåldern 39 år. Totalt har 2400 personer rapporterats med HIV-infektion i denna grupp, vilket motsvarar 49 procent av samtliga anmälda fall som smittats sexuellt.

60 % av de anmälda uppger att de smittats i Sverige. Av de män som smittats utomlands smittades majoriteten i Europa och Amerika.

Sex mellan män och kvinnor

År 2003 anmäldes 201 personer med hivinfektion (88 män och 113 kvinnor). Ökningen ses framförallt bland personer smittade före ankomst till Sverige, under året anmäldes 132 (66%) personer i denna grupp jämfört med 76 fall/år den senaste femårsperioden.

Antal rapporterade fall av heterosexuellt smittade personer med hiv-infektion är främst beroende av antalet flyktingar från högendemiska områden som testats HIV-positiva i Sverige. Av dessa kommer de flesta från Afrika, främst från högendemiska områden söder om Sahara.

Av de 201 personer som år 2003 anmäldes som heterosexuellt smittade med HIV-infektion är 28 smittade i Sverige, 28 personer är bosatta i Sverige men smittade utomlands

Medelåldern vid diagnos bland de heterosexuellt smittade männen var 41 år och bland kvinnorna 32 år 2003. Totalt har 2 472 personer rapporterats smittade heterosexuellt, varav 1 222 män och 1250 kvinnor.

Intravenöst missbruk (IV-missbruk)

År 2003 anmäldes 27 IV-missbrukare med HIV-infektion (23 män och 4 kvinnor). Medelåldern vid diagnos för män var 41 och kvinnor 35 under 2003. Totalt har därmed 904 personer rapporterats smittade via intravenöst missbruk, alternativt via sex mellan missbrukare.

De flesta missbrukarna har smittats i Sverige. Av de 17 personer som under år 2003 uppger att de smittats i Sverige var 16 anmälda från Stockholm.

Mor/barnsmitta

Fyra fall av mor-barnsmitta anmäldes år 2003. Till och med december 2003 har totalt 74 barn anmälts smittade via mor-barn. Majoriteten av de barn som diagnostiserats är barn vars mödrar inte varit föremål för behandling under graviditet. Anledningen kan vara att kvinnan efter graviditet flyttat till Sverige eller att kvinnan inte varit känt HIV-positiv.

Övriga smittvägar

Varje år rapporteras enstaka personer som smittats via blodprodukter, men ingen har hittills diagnostiserats som smittad i Sverige efter 1985. För 12 personer som anmäls år 2002 är det omöjligt att säga om de smittats sexuellt eller via sjukvården i sina ursprungsländer. Av de 54 personer med okänd smittväg kommer fyra från Sverige.

Personer bosatta i Sverige smittade utomlands

Under perioden 1993-2003 diagnostiserades årligen i snitt 44 personer med HIV-infektion bosatta i Sverige, som smittats vid utlandsvistelse. Antalet anmälda fall har varit stabilt de senaste åren. Under år 2003 rapporterades 43 fall. Som framgår av tabell 2 har den största ökningen skett bland personer som smittats i Asien, av dessa relateras de flesta fall till Thailand.

Storstäderna

För de tre storstäderna fördelar sig rapporterade hiv-fall från 1985 till första juli 2003 enligt nedan

Stockholm län	3 457 personer dvs. 58%
Skåne	737 personer dvs. 12%
Västra Götaland	503 personer dvs. 8%

Statistik för andra sexuellt överförda infektioner första halvåret 2002

Ökningen av antalet anmälda fall med klamydiainfektion fortsätter. Under förra året anmäldes 26 802 smittade personer, vilket är en ökning med 9 procent jämfört med 2002. Inte sedan 1989 har så många fall rapporterats. Även i våra nordiska grannländer och i Storbritannien har samma utveckling ägt rum.

Smittspårning. Av de rapporterade fallen i Sverige var liksom tidigare år fler än hälften kvinnor (57 %). En mycket viktig metod att upptäcka nya fall av klamydia är genom partnerspårning, särskilt bland män som inte testar sig i samma utsträckning som kvinnor. Under året upptäcktes 44 procent av fallen bland de smittade männen genom partnerspårning jämfört med 27 procent av kvinnorna, medan ungefär en tredjedel av både de smittade männen och kvinnorna sökte vård p.g.a. akut sjukdom.

Åldersfördelning. Klamydia var vanligast bland både män och kvinnor i åldrarna 15-39 år. Medelåldern för kvinnorna var 22 år och för männen 25 år. Om man studerar incidensen per kön och åldersgrupp syns den tydligaste ökningen under förra året bland kvinnor mellan 15 och 19 år, medan däremot incidensen bland 20- till 24-åriga kvinnor har planat ut. Ökningen bland män är mest påtaglig i åldersgruppen 20-24-år.

År 2003 anmäldes 596 fall av gonorré, en ökning med 18 procent jämfört med år 2002 och den högsta årssiffran på över tio år. Sedan 1996, då den lägsta årsincidensen någonsin i Sverige rapporterades med endast 211 anmälda fall, har gonorré blivit allt vanligare. Framför allt beror detta på en ökad inhemsk smittspridning som varit särskilt uttalad bland unga heterosexuella och bland män som har sex med män. Gonorré är åter fast etablerad i Sverige. Den svenska ökningen sammanfaller i tiden med likartade trender i flera andra västeuropeiska länder. Majoriteten av gonorréfällen år 2003 anmäldes från Stockholms läns landsting som ensamt stod för 52 procent av alla fall, följt av Västra Götaland med 16 procent och Region Skåne med 8 procent.

År 2003 anmäldes 179 fall av syfilis, en ökning med 40 procent jämfört med år 2002 och den högsta årsincidensen i Sverige sedan 1983. Syfilis, som i skuggan av hiv-epidemin blev alltmer ovanligt i Sverige under 1980- och 1990-talet har såldes återkommit under de senaste åren. En liknande trend ses i flertalet västeuropeiska länder som rapporterar om pågående utbrott, framför allt bland män som har sex med män i storstadsområden men också bland heterosexuella.

Majoriteten av de anmälda fallen i Sverige år 2003, 97 personer, var män som smittats genom sex med män, en ökning med 33 procent jämfört med året innan. Medelåldern för dessa män var 38 år. Av dem hade 75 procent smittats i Sverige, varav flertalet i Stockholm, där det pågående syfilisutbrottet inte visar tecken på att avklinga.

ÄRENDETS BEREDNING

Detta ärende har beretts inom kansliavdelningen.

FÖRVALTNINGENS FÖRSLAG

Aids-sekretariatet

Socialtjänstnämnden har som uppgift att samordna stadens insatser vad gäller hiv/aids-prevention. Detta innebär att tillhandahålla allmänhet och myndigheter information om hiv/aids och att aktivt verka för att minska spridningen av hiv och STI i staden. För detta arbete finns inom socialtjänstförvaltningen ett hiv/aids-sekretariat. Stadens samordnare ska även upprätthålla kontinuerliga kontakter med de frivilligorganisationer som bedriver hiv/aidsrelaterade verksamheter och projekt.

Arbete med föreningar

Socialtjänstnämndens organisations- och föreningsutskott ger bidrag till 13 ungdomsmottagningar, en mansmottagning och 16 organisationer/föreningar med olika verksamheter och projekt. Förvaltningen följer dessa verksamheter och anser att de insatser som dessa utför angående hiv-prevention är av mycket stor vikt.

Frivilligorganisationerna har en stor roll att fylla i det förebyggande arbetet. Många av de föreningar som erhåller bidrag genom socialtjänstnämnden ingår i ett nätverk där man informerar varandra om sitt arbete och ger utbildning och stöd till nya verksamheter.

Översyn av det statliga hiv/aids-bidraget

Regeringen har tillsatt en statlig utredning, den så kallade Miltonutredningen, för att se över det bidrag som Statens Folkhälsoinstitut delar ut till landsting, kommuner, organisationer och föreningar för hiv/aids-prevention. Det statliga bidrag, 90 mkr, som ges till storstäderna Göteborg, Malmö och Stockholm ses också över. Representanter från kommuner och landsting från storstadsregionerna har under året träffats för att diskutera detta. I februari 2004 var utredningen klar och förmodligen kommer den att sändas ut på remiss under juni månad. På grund av den sena behandlingen kommer antagligen det statliga bidraget för hiv-prevention att betalas ut även för 2005.

Utbildningar

Under 2003 har förvaltningen genomfört seminarier angående arbetsgivarkunskap, myndighetskunskap, EU-kunskap och information om olika arbetsmarknadsåtgärder. Dessa seminarier har vardera erbjudits vid två tillfällen, samtliga föreningar som erhåller pengar via OFU har inbjudits. Förvaltningen avser att erbjuda dessa utbildningar årligen och under 2004 även erbjuda utbildningar i föreningskunskap och bokföring.

Övrigt

På grund av att smittspridningen under 2003 ökade såväl vad gäller hiv som alla andra sexuellt överförbara sjukdomar har förvaltningens hiv/aids-samordnare kontinuerliga träffar med smittskyddsensheten. Därifrån är man mycket angelägen om att personal som arbetar med missbrukare ska motivera riskgrupper att testa sig.

Förvaltningens bedömning är att kostnaderna för sekretariatet, d.v.s. lön, övergripande information, lokaler, utbildning m.m. under 2004 uppgår till samma nivå som för 2003, d.v.s. 650 tkr.

Förslag till beslut

OFU föreslås avsätta 325 tkr av hiv/aids-anslaget till hiv/aids-sekretariatet för andra halvåret 2004.

STÖD TILL ORGANISATIONER

Somaliska Hälsoteamet (SH)

Den somaliska gruppen i Sverige är homogen. De talar samma språk och har samma kultur och religion. Den somaliska gruppen har varit den svåraste gruppen att nå med hiv-prevention. Av samtliga afrikaner i Sverige är närmare 1/3 somalier. I Stockholm bor de flesta i Rinkeby, Tensta, Kista och Skärholmen. De flesta inom gruppen har ej erhållit varaktigt arbete. Detta har inneburit svårigheter med integration för gruppen. Bland somalierna finns också personer med hög utbildning och så är fallet med dem som arbetar i Somaliska Hälsoteamet.

Somaliska hälsoteamets projekt har utöver hiv-prevention också innehållit familjeplanering och arbete mot könsstympning. Skilsmässofrekvensen är stor inom gruppen och ganska snart efter separationen gifter man om sig. En del hittar en ny partner i Sverige och andra åker till Afrika för att hitta partner. Många av familjerna har stora barnkullar om 8 – 10 barn. Enligt föreningens läkare har många kvinnor slitna kroppar efter barnafödslar. De är också alla könsstympade vilket gör förlossningarna svåra. Många av de unga kvinnorna vill numera inte att deras döttrar ska könsstympas. Det gäller för dem att stå emot påtryckningar från den äldre generationen. Föreningen har sedan 1998 bedrivit informationsarbete om hiv, sti, oönskade graviditeter, könsstympning och familjeplanering. Innan 1998 hade denna målgrupp inte erhållit information inom dessa områden.

Det förebyggande arbetet har bedrivits genom information till större och mindre grupper. En gång per termin bjuds kvinnor in för att få aktuell information om hiv-prevention och könsstympning. Höstens möte besöktes av cirka 115 kvinnor i alla åldrar. Till det möte som arrangerades för män kom cirka 90. Genom dessa konferenser rekryteras kvinnor, män, tjejer och killar för att hjälpa till med kondomutdelning.

Under de senaste 2 åren har hiv-positiva sökt sig till föreningen för olika former av stöd. Detta visar att SH har bedrivit ett framgångsrikt informationsarbete. Föreningen gör hembesök hos hiv-sjuka och ger dem hjälp med städning, tvätt och matlagning. SH ger också stöd, kurativ hjälp och rådgivning. Vidare följer man med som sällskap på bio. Föreningen håller till i lokaler på Noaks Ark.

Föreningen har i samarbete med landstinget förebygger aids (LAFA) och Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) kontinuerligt gett information och haft diskussioner i små grupper angående kondomanvändning, könsstympning och familjeplanering. Dessa grupper träffas i hemmiljö i så kallade "home informations".

Föreningen har valt ut några av sina unga medlemmar och anlitat RFSU – Stockholm för att utbilda dessa i sex och samlevnad. Dessa ungdomar har erhållit en s.k. "peer-education" som går ut på att utbildare utbildar nya utbildare. Projektet har nått såväl unga tjejer som kvinnor. Föreningen deltar i Afrikas kvinnors nätverk.

En ny grupp att arbeta med för föreningen är homosexuella. De tillhör enligt verksamhetschefen de mest utsatta inom gruppen och har tidigare hållit sig undan. Efter lång tids arbete har föreningen fått kontakt med homosexuella

och menar att de är i stort behov av deras stöd. Rådgivningen erbjuds för såväl homosexuella som deras anhöriga. Föreningen har kontakter med specialister och hänvisar till dessa vid behov.

Föreningen håller också föreläsningar för socialsekreterare på stadsdelsförvaltningarna för att öka kulturkompetensen för dem som träffar denna målgrupp. Föreningen erhåller också pengar från Statens Folkhälsoinstitut, 250 tkr, för att genomföra dessa föreläsningar runt om i landet.

Förvaltningen anser att det preventiva arbete som SH utför för sin målgrupp är av mycket stort värde. Allt fler somaliska män och kvinnor söker sig till föreningen för att få råd och stöd. Föreningen ansöker för 2004 om 600 tkr. För 2003 beviljades SH 300 tkr och 75 tkr för de lokaler som de förhyr av Noaks Ark. Förvaltningen föreslår att bidraget för 2004 ökas med 75 tkr, dvs 450 tkr.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Somaliska hälsoteamet i Stockholm ytterligare bidrag med 225 tkr ur hiv/aids-anslaget för 2004.

Afrosvenskarnas Riksförbund (ASR), Stockholmsavdelningen

ASR har under flera år bedrivit projekt kring STI- och hiv-förebyggande arbete bland de afrikanska minoritetsgrupperna med ekonomiskt stöd från Stockholms stad. Prioriterade grupper har varit kvinnor, ungdomar, nyanlända flyktingar och semesterresenärer som besöker hemländer och olika resurspersoner i andra afrikanska föreningar och trossamfund. Arbetet genomförs genom olika informationsinsatser, tillhandahållande av broschyrer och kondomer, psykosocial råd- och stödverksamhet, seminarier, diskussionsgrupper och uppsökande arbete bland människor i riskzon.

Arbetet inom ASR bygger på principen hjälp till självhjälp och syftar bland annat till att genom kamratstödande verksamhet skapa sociala nätverk för socialt utsatta människor av afrikanskt härkomst. Föreningen har under de senaste åren lyckats nå och engagera grupper från olika länder vilket givit möjlighet att nå ut med information kring sex och samlevnad och frågor om hiv och andra sexuellt överförbara infektioner.

Till råd- och stödmottagningen har föreningen knutit en folkhälsoinformatör och två självvårdare från afrikanska trossamfund. Vid sidan av det STI- och hiv-förebyggande arbetet bedriver föreningen också förebyggande arbete kring drog- och alkoholmissbruk bland afrikanska ungdomar.

Arbetet kring kvinnlig könsstympning har väckt stort debattintresse bland kvinnliga medlemmar i föreningen. ASR arbetar med "home-informations" och menar att detta har varit en bra metod för kvinnor att diskutera aktuella frågor.

Föreningen har för 2004 fått ökad lokalhyra med 6 000 kr per månad. Föreningen skriver i sin ansökan att det är av vikt att de erhåller pengar för detta. De menar att de annars inte har pengar för att bedriva verksamhet.

ASR ansöker om 619 tkr till lokalhyra, arvode, sommarläger, seminarier, råd- och stödverksamhet, förebyggande aktiviteter för ungdomar.

Föreningen erhöll 350 tkr för 2003. Förvaltningen anser det är av vikt att föreningen får vara kvar i sin nuvarande lokal. Förvaltningen föreslår att ASR beviljas bidrag för lokalhyra (240 tkr) och verksamhetsbidrag till föreningens arbete med hiv/aids-insatser (180 tkr) samt till det sommarläger som föreningen brukar genomföra (30 tkr), det vill säga sammanlagt 450 tkr.

I övrigt uppmanas föreningen att söka bidrag till ungdomsarbetet från idrottsförvaltningen och vuxenaktiviteter från integrationsförvaltningen.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Afrosvenskarnas Riksförbund, Stockholms-avdelningen ytterligare bidrag med 225 tkr ur hiv/aids-anslaget.

”Afrikanska Kvinnors Nätverk” (AKN)

Under 1999 påbörjade förvaltningen samtal med kvinnor från fem afrikanska föreningar och RFSU för att starta ett gemensamt projekt om afrikanska kvinnors hälsa, könsstämpning och prostitution.

Anledningen till dessa samtal var att Joyce Sulusi – Sjö sommaren 1999 presenterade sin kartläggnings- och forskningsrapport ”Afrikanska prostituerade kvinnor i Stockholms city och Afrikaners levnadssituation i Stockholms län”. Kartläggningen gjordes på initiativ från förvaltningen och med pengar beviljade av dåvarande resursnämnden för skola och socialtjänst. Kartläggningen visade att prostitutionen bland kvinnor från Afrika procentuellt var högre än andra invandrargrupper och majoritetsbefolkningen.

I juni 2000 beviljade OFU RFSU 700 tkr för att representanter från dessa föreningar skulle arbeta förebyggande inom sina respektive föreningar. Pengarna avsåg bidrag för verksamheten under 7 månader. Projektledaren är anställd av RFSU och förvaltningen är projektansvarig.

I nätverket ingår sedan 2003 följande föreningar: Somaliska hälsoteamet, Organisation of Uganda Sweden, Afrosvenskarnas riksförbund - Stockholmsavdelningen, Afrikanska rådet i Stockholm, Liberia Dujar Association, Organisation of Gambians in Sweden - Stockholmsavdelningen och Kongoföreningen.

Inom respektive förening har man arbetat med grupper av framförallt unga kvinnor för att informera om sex och samlevnad. När man genomför dessa grupper är projektledaren med och oftast genomförs de i kontaktpersonernas hem eller i den lokal som föreningen förhyr.

Varje år har någon av föreningarna stått som värd för ett heldagsseminarium då alla föreningar inbjuds och då även män och barn är välkomna till dessa heldagar. Dessa seminarier är välbesökta och uppskattade. Föreningarna har då utställningar om vad de har gjort under året, vilket också ger tips och idéer till övriga föreningar ingående i nätverket.

Ett flertal av föreningarna har seminarier för sina egna flick- och kvinnogrupper på olika tema som handlar om kvinnor. Några genomför också lägerveckor för unga tjejer. Exempelvis har ASR årligen ett sådant med inriktning på seminarier rörande sex och samlevnad och andra aktuella frågor, under 2003 hade detta läger 48 betalande deltagare.

Några av föreningarna bedriver också uppsökande verksamhet vad gäller prostitution. Föreningarna bedriver då uppsökande verksamhet på gator som frekventeras av prostituerade och söker också upp krogar där det förekommer prostitution.

Företrädare från alla föreningar har genomgått Noaks Arks basutbildning angående hiv/aids. Nätverket har träffar en gång i månaden med förvaltningens projektansvarige och projektledaren från RFSU. Vid dessa möten inbjuds olika kvinnoorganisationer och kommunala instanser för att berätta om sina verksamheter. Projektledaren från RFSU har utöver detta flera möten i veckan med kontaktpersonerna från de olika föreningarna.

Projektledaren är utbildad barnmorska och tillhandahåller utbildning och handledning kring säker sex och samlevnad och säker kondom användning. Vidare medverkar projektledaren vid "home-informations" och står också för administration av projektet. Somaliska hälsoteamet bedriver, utöver vad som sagts ovan, även information om könsstympning och familjeplanering. Kontaktpersonen i denna förening är läkare och hon har genom tålmodigt arbete erhållit stort gehör för sitt arbete inom den somaliska gruppen.

Förvaltningen anser att Afrikanska kvinnors nätverks arbete är mycket angeläget och föreslår att OFU beviljar föreningen fortsatt bidrag enligt nedan för andra halvåret 2004.

• RFSU – Stockholm	39 250 kr
• OUSSB – Uganda	50 000 kr
• Afrosvenskarnas riksorganisation – Stockholmsavdelningen	50 000 kr
• Somaliska Hälsoteamet verksamhet	50 000 kr
• Projektassistent	36 750 kr
• Kongoföreningen – Stockholmsavdelningen	50 000 kr
• Afrikanska rådet i Sverige - Stockholmsavdelningen	50 000 kr
• Liberia Dujar Association	50 000 kr
• Organisation of Gambia – Stockholmsavdelningen	24 000 kr
Summa	400 000
tkr	

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja 400 tkr till Afrikanska Kvinnors Nätverk, genom RFSU, för andra halvåret 2004 ur hiv/aids-anslaget.

Convictus

Convictus har bedrivit dagverksamheten Bryggan för hemlösa sedan 1997. Först vid Magnus Ladulåsgatan i lokaler som hyrdes av Hotellhem. Verksamheten bedrivs nu vid Blekholmsgatan i gamla Posthuset vid Centralen.

Målgrupp

Hemlösa hivpositiva aktiva och icke aktiva narkotikamissbrukare, psykiskt sjuka, missbrukare och deras anhöriga.

Verksamhet

Verksamheten utgår från de lokaler som föreningen har vid Centralen. Bryggan är öppen alla dagar i veckan och är en utpräglad lågröskelverksamhet. Här erbjuds besökarna lunch, soppa, kaffe och smörgåsar. Det finns också möjlighet för besökare att duscha, tvätta kläder eller att byta till rena kläder. Besökare har också möjlighet att vila under dagen.

Bryggan samarbetar med en rad andra organisationer och myndigheter, t.ex. mobila teamen från Maria och S:t Görans sjukhus som bedriver uppsökande sjukvårds- och motivationsarbete bland de hemlösa i Stockholms län. Vidare samarbetar Convictus med Dianova, Bastakollektivet och socialtjänstförvaltningens uppsökargrupper.

Föreningen äger också ett hus i Lappe utanför Katrineholm. Huset används för rekreation för gäster på Bryggan, som tillsammans med personal åker dit. Vistelserna i huset brukar vara en vecka.

Målet med verksamheten är att bemöta besökarna på ett humant sätt och därigenom lägga grunden till personliga kontakter med gästerna. Detta utgör basen för att gästerna ska kunna ta ett första steg mot ett bättre liv.

Personal

Föreningen har en heltidsanställd verksamhetschef och åtta hel- och deltidanställda. Föreningen har vidare ett 50-tal volontärer, som arbetar sammanlagt omkring 750 timmar i månaden.

Förvaltningen anser att verksamheten är mycket angelägen och Convictus är den enda förening som vänder sig till denna målgrupp.

Föreningen har sedan hösten 2003 även öppet lördag – söndag. För denna verksamhet erhöll Convictus 300 tkr för första halvåret 2004. Förvaltningen föreslog 2004-02-05 vidare att OFU skulle reservera 195 tkr för andra halvåret 2004 och att dessa pengar skulle utbetalas efter det att Convictus inkommit med en utvärdering kring denna verksamhet. Utvärderingen har inkommit och förvaltningen föreslår att Convictus erhåller 195 tkr för sin helgverksamhet under det andra halvåret 2004.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Convictus 195 tkr för sin helgverksamhet vid Bryggan andra halvåret 2004. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv-anslaget.

Kongo Föreningen i Stockholm

Antalet nyregistrerade hiv-positiva i Kongo har årligen fördubblats under de senaste fem åren. Detta har lett till att Kongo är en av de hårdast hiv-drabbade länderna i Afrika. Ett av skälen till detta är att landet länge varit i krig och därför inte har arbetat med hiv-förebyggande insatser. Denna grupp har gett uttryck för stort behov av stöd och kunskap om hiv.

Kongolesiska män åker hem till sitt land för att besöka familjen eller för att finna en hustru. Enligt föreningen återkommer många smittade av hiv. Föreningen känner stor oro för dessa personer, dels för att de själva ska utveckla aids, dels för att de ska smitta personer inom den egna gruppen. Föreningen informerar dessa män om var man kan hiv-testa sig och betydelsen av att använda kondom. Föreningen besöker också flyktingläger för att informera nyanlända kongoleser om hiv/aids-prevention.

Sedan två år tillbaka har föreningen tillsammans med Riksförbundet arrangerat konferenser för ett europeiskt nätverk. Förra året medverkade Kongos ambassadör i England, ansvarig läkarinspektör från Kinshasa, samt läkare och hiv-expertter från nio europeiska länder. De medverkande antog en resolution och andra överenskommelser angående det fortsatta hiv-förebyggande arbetet.

Föreningens mål är att

- ge kunskap om nödvändigheten att använda kondom och se till att den finns tillgänglig för medlemmar
- öka medlemmars kunskap om hiv och hur sjukdomen sprids
- speciellt rikta sig till asylsökande och nyinvandrade
- årligen verka för att det Europeiska nätverket kan anordna konferens för att sprida kunskap och utvecklingsmetoder i förebyggande syfte
- samverka med andra organisationer som arbetar hiv-preventivt

Metod

- vid föreningens olika arrangemang för medlemmar informera om hiv
- anordna konferenser, seminarier och debatter med engagerade personer i den egna lokalen och i TV. Föreningen har sändningar 1 timme varje vardag
- informera ungdom, föräldrar och andra vuxna om hiv, kondomanvändning, testning och nödvändigheten av tidig diagnostik
- belysa hiv-problematik genom att engagera konstnärer, musiker, journalister, läkare, andra föreningar och nyckelpersoner i samband med evenemang

Kongoföreningen har erhållit bidrag i fem år och har utvecklat många bra verksamheter under denna tid. Förvaltningen anser att arbetet bör fortsätta. Föreningen ansöker om 510 tkr för 2004. Kongoföreningen har numera många verksamheter som inte är hiv/aids-relaterade. Många av de ekonomiska aktiviteter som föreningen ansöker om pengar till är allmänna kulturella insatser. Föreningen uppmanas därför att även söka bidrag hos idrottsförvaltningen för sin barn- och ungdomsverksamhet och bidrag från integrationsförvaltningen för integrationsarbetet bland vuxna kongoleser.

Föreningen deltar också i "Afrikas kvinnors nätverk" och föreslås i detta tjänsteutlåtande att erhålla 100 tkr för detta arbete. Kongoföreningen erhåller också 95 tkr för sitt arbete med ensamma äldre.

Kongoföreningen erhöll 125 tkr vid OFU:s sammanträde i april. Vid sammanträdet informerade förvaltningen om att föreningen skulle inkomma med en ansökan om lönebidrag men att Arbetsförmedlingen (AF) ännu ej inkommit med underlag för detta. Beslutsunderlag har nu inkommit från AF och beslutet gäller från och med april. Kongoföreningen ansöker om lönebidrag för en anställd med 115 194 kr från OFU och lika mycket från Statens Folkhälsoinstitut för ett år.

Förvaltningen har 2004-05-17 genom delegationsbeslut beviljat 30 tkr i avvaktan utskottets beslut. Förvaltningen föreslår att OFU ytterligare beviljar Kongoföreningen 56 400 kr för 2004 (beräknat på nio månader).

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja 125 tkr till Kongo Föreningen i Stockholm för andra halvåret 2004. Vidare föreslår förvaltningen att OFU beslutar bevilja Kongoföreningen i Stockholm 56 400 kr ytterligare i lönebidrag för 2004. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv/aids-anslaget.

RFSU-Stockholm

RFSU – Stockholm är en lokalförening inom riksförbundet för sexuell upplysning. Sedan mer än tio år har RFSU – Stockholm arbetat med utbildning, opinionsbildning, rådgivning och information inom sexualitet och samlevnad. Föreningen har under dessa år samlat avsevärd kunskap om ungdomars behov av information och dialog om dessa ämnen. RFSU:s skolprojekt startade 1996, med hjälp av bidrag från dåvarande resursnämnden för skola och socialtjänst

Metod

RFSU – Stockholms består av ett kansli med administrativ personal med specialkompetenser inom sexualupplysning och cirka 35 informatörer.

Skolorna ringer och beställer uppdrag som sedan fullföljs av informatörer som åker till skolan och informerar eleverna. Varje klass delas i pojk- och flickgrupp och för att få en god dialog är det aldrig mer än 20 elever i varje grupp. När informatörerna är ute i skolor är det en tjej som informerar klassens flickor och en kille som informerar pojkarna. Man pratar bland annat om kroppsuppfattning, könsroller, att följa sina känslor, preventivmedel, gå inte och vänta på symtom – testa. Informationen kan ges från 1,5 timme till en heldag. Varje pass är reglerat av en checklista av ämnen som alltid tas upp.

Årligen utbildas cirka 20 nya informatörer till RFSU – Stockholms skolverksamhet. Informatörerna är mellan 20 – 30 år gamla och de genomgår en noggrann selektion innan de antas till utbildningen som dels innehåller faktakunskaper dels pedagogiska metoder. Vid avslutad informatörsutbildning observerar de vana informatörerna de nyutbildade innan de godkänns av kursledningen. Utbildningarna genomförs som studiecirkel och i internatform. Informatörer erbjuds kontinuerlig handledning och utbildning.

Projektet – Tala sex i skolan har som mål att nå ut till ungdomar på samtliga högstadie- och gymnasieskolor och fritidsgårdar i Stockholms stad med information om hiv, STI och oönskade graviditeter. Målsättningen har varit att arbeta för en förbättring av den fysiska och psykiska hälsan rörande sexualiteten och projektet inkluderar också jämställdhetsarbete som en viktig del i ungdomars identitetsutveckling.

Kunskap och goda samtal är avgörande för att förebygga och arbeta preventivt mot hiv och andra sexuellt överförbara infektioner bland ungdomar. I dag är skolans sex- och samlevnadsundervisning ofta koncentrerad på reproduktion istället för identitet, självkänsla, relationer och jämställdhet. Enligt Skolverkets undersökning "Rapport om sexual- och samlevnadsundervisning i åttio skolor" ligger tonvikten på kropp och biologi och är inte ett forum för samtal och reflektion om den egna identiteten. Skolorna saknar ofta resurser att tillmötesgå elevernas behov eftersom lärarhögskolan saknar särskild utbildning i ämnet. RFSU – Stockholm erbjuder professionella informatörer som fungerar som ett komplement till skolans ordinarie sex- och samlevnadsundervisning.

Sedan mer än tio år har RFSU – Stockholm fokuserat på sexualupplysning för ungdomar inom Stockholms läns landsting. Med tiden har föreningen utvecklat effektiva metoder för att nå och skapa en dialog med målgruppen om dessa ämnen.

RFSU:s skolprojekt når cirka 100 skolor och fritidsgårdar där de möter cirka 10 000 ungdomar om året.

Övergripande mål är att

förebygga spridning av hiv och andra sexuellt överförbara infektioner och därigenom förebygga infertilitet hos främst kvinnor samt motverka oönskade graviditeter hos ungdomar främja god sexuell-, social- och allmänhälsa bland ungdomar och verka för jämställdhet som en del i det hälsofrämjande arbetet Under 2004 kommer RFSU även att nå lärargrupper och övrig skolpersonal för fortbildning och kompetensutveckling inom området sex och samlevnad. Utbildningen syftar till att ge deltagarna kunskaper och redskap för att kunna ge god sex- och samlevnadsundervisning. Utbildningen kommer att innehålla såväl faktaföreläsningar som metodövningar. Förhoppningen är att på detta sätt nå skolor som inte efterfrågat information.

RFSU deltar också i arbetet med HIV-prevention, arbete mot könsstympning och familjeplanering tillsammans med afrikanska föreningar. Projektledaren är också projektledare för "Afrikanska kvinnors nätverk".

RFSU-Stockholm ansöker om bidrag till fortsatt verksamhet med 1 575 tkr för 2004. RFSU kommer att stå för kontinuiteten i nätverket och bidra med utbildning om kvinnors hälsa, kvinnans kropp och sjukdomar. Föreningen har sina lokaler i Noaks Ark. Förvaltningen föreslår att 787 500 kr beviljas RFSU för andra halvåret 2004 varav 150 tkr avser projektledning av Afrikanska kvinnors nätverk.

Förslag till beslut

OFU föreslås besluta att bevilja RFSU - Stockholm 787 500 kr för andra halvåret 2004. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv/aids-anslaget.

Stiftelsen Noaks Ark Röda Korset

Stiftelsen Noaks Ark – Röda korsets arbete har som syfte att informera om hiv/aids, öka livskvaliteten bland människor som lever med hiv samt bevaka rättighets- och opinionsfrågor rörande hiv/aids. Detta för att minska antalet nysmittade med hiv och för att öka livskvaliteten för människor som redan smittats.

Stiftelsens arbete går ut på att begränsa spridningen av hiv genom ett aktivt utbildningsprogram och ett informativt och praktiskt stöd till hiv-positiva och

deras närstående. Ambitionen är att öka kompetensen och därmed kvalitén på insatserna till varje individ som söker stöd eller kunskap.

Målgrupp

Allmänheten (hetero- och homosexuella, kvinnor och män), invandrare, ungdomar, hiv-smittade, personal inom socialtjänsten – såsom personal som arbetar med hiv-positiva hemlösa, missbrukare, prostituerade, invandrare, flyktingar. Vidare skolpersonal, elever, förskolepersonal, hemtjänst och personal vid Stockholmsbaserade företag med anställda utomlands.

Målgrupper vad gäller stöd

Organisationen vänder sig vidare särskilt till hiv-smittade och deras anhöriga barn och familjer, friska barn med en eller två föräldrar som är hiv-smittade.

Målgrupper vad gäller opinion

Beslutsfattare, media och nyckelpersoner i andra organisationer som arbetar inom samma område.

Utbildning och information

Utbudet av informations- och utbildningsverksamhet innefattar kurser till allmänhet genom basutbildningar, skraddarsydda utbildningar till anställda inom sjukvården, hemtjänst, högre tjänstemän för arbete utomlands samt tjänstemän inom den privata sektorn. Noaks Ark/Röda Korset ger ut flera tidskrifter och broschyrer samt artiklar för publikation i medicinsk och social forskning. Detta arbete kommer att fortsätta under 2004. Telefonjouren med e-posttjänst för allmänheten i hela Sverige kommer att fortsätta som tidigare.

Basverksamhet för grupp- och individstöd

Under 2004 kommer Noaks Ark/Röda Korset att bedriva individuellt stöd till hiv-smittade genom rådgivning och självhjälpgrupper, kolloverksamhet och kropp- och själseminarier. Barn- och familjeverksamheten planeras att förstärkas. Stödverksamheten planeras även fortsättningsvis för anhöriga och hiv-smittade. Under året kommer tonvikt att läggas på sekundärprevention och metodutveckling. Noaks Ark har också andra verksamheter som stödjer utsatta människor och som skapar kontaktnät mellan dessa, bland dessa kan nämnas kulturella evenemang, caféverksamheten bibliotek och utflyktsarrangemang.

Basverksamhet opinion och rättigheter

Opinionsarbete vad gäller hiv/aids kommer att förstärkas och ges mer utrymme inom organisationen. Juridisk assistens för sakfrågan kommer att förstärkas genom samarbete med advokat. Noaks Ark/Röda Korset kommer att intensifiera informationen till arbetsmarknadens parter om de lagar och skydd som gäller för hiv-smittade i arbetslivet.

Från och med 2000 har Noaks Ark hyrt ut delar av sina lokaler till andra föreningar som arbetar med insatser mot hiv och stöd till aids-sjuka. De föreningar som flyttat in i Noaks Arks hus är RFSU-Stockholm, Somaliska Hälsoteamet, Kvinnocirkeln i Sverige - Stockholmsavdelningen och föreningen för Hepatit C. I huset samlas kompetens utifrån olika kulturer och alla arbetar för en gemensam fråga som ger kvalitativa vinster för hiv-arbetet i staden.

Inom Noaks Ark finns sedan 1998 också Barn- och Familjeprojektet. Detta projekt har i uppdrag att ge hiv-infekterade barn och deras familjer ett psykosocialt stöd. Inom detta projekt träffas hiv-drabbade familjer regelbundet. Syftet är att ge stöd till familjerna när de ska informera sina hiv-positiva barn om deras sjukdom och att informera och stödja tonåringar som drabbats av hiv. Två helger i månaden har man gemensamma aktiviteter som middagar och bio- eller teaterbesök. Under 10 år har även sommarkollo anordnats för barn till hiv-positiva föräldrar. Verksamheten har vänt sig till såväl hiv-smittade barn som till icke hiv-smittade barn. Under 2004 kommer Noaks Ark att samarbeta med systerverksamheten i Gävle angående denna verksamhet.

Beträffande Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset har en revision utförts under 2003 av den av förvaltningen upphandlande revisionsfirman Previsor. Revisionen gjordes på uppdrag av Statens Folkhälsoinstitut, Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSO) Stockholms läns landsting (SLL) och socialtjänstförvaltningen. Denna revision visar att Stiftelsen inför bokslutet 2004 kommer att uppvisa ett positivt resultat.

Förslag till beslut

- *OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset allmänt verksamhetsbidrag med 787 500 kr för andra halvåret 2004 ur hiv/aids-bidraget.*
- *OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset bidrag med 125 tkr för familjeprogrammet för andra halvåret 2004 ur hiv/aids-bidraget.*
- *OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset bidrag med 50 tkr för arbetet med *Mångkulturellt vård och stödarbete till afrikanska familjer* för andra halvåret 2004 ur hiv/aids-bidraget.*
- *OFU beslutar att bevilja Stiftelsen Noaks Ark/Röda Korset bidrag med 87 500 kr för kolloverksamhet för andra halvåret 2004 ur hiv/aids-bidraget.*

Positiva Gruppen (PG)

Positiva gruppen har sedan 17 år verkat för att hiv-positiva homo- och bisexuella mäns situation ska bli tillgodosedd i samhället genom psykosocial verksamhet och utbildning. Föreningen genomför dessutom kampanjer och information för att upplysa samhället om målgruppens utsatthet.

Positiva Gruppen är en kamrat- och stödförening för hiv-positiva homo- och bisexuella män. Hiv-positiva bi- och homosexuella män får genom PG psykosocialt stöd och omsorg. PG har stor erfarenhet av hiv, mediciner, biverkningar och av att vara homosexuell. Genom åren har PG kommit att betyda mycket för hiv-positiva män. De har haft en plats där de inte behöver dölja att de drabbats av sjukdomen och kunnat tala med andra om sina problem. Många av PG:s medlemmar vill inte att någon som inte är hiv-positiv kommer till lokalen.

Klubblokal

Under 2004 kommer föreningen att ha öppet måndag – torsdag kl 18.00 – 24.00, fredagar mellan 18.00 - 02.00 och lördagar mellan 20.00 - 02.00. Till klubblokalen på Magnus Ladulåsgatan kommer medlemmar för att äta, ta en öl eller dricka kaffe. PG erbjuder medlemmar matlådor till självkostnadspris. Måndagar och onsdagar erbjuder föreningen kostnadsfria soppakvällar. Andra aktiviteter som erbjuds för medlemmar är filmkvällar, dart, biljard, canastaspel och en internethörna. Det totala antalet besök under föregående år var cirka 4 800. Den sociala kontakten och de nätverk som byggs upp genom föreningen är av stor betydelse för den enskilde medlemmen.

Personal

Föreningen har en kanslist arbetande på heltid. En person arbetar på 60% och en annan på 50% som klubbvärdar. Under ledighet från arbetet, vid semestrar och sjukdom, har även medlemmar arbetat volontärt. Frivilligarbete är en förutsättning för att den verksamhet som bedrivs vid föreningen ska kunna fortgå. Det är också en viktig del av det psykosociala arbetet. Volontärer har främst jobbat inför Pride-festivalen.

Media

PG har tillsammans med riksförbundet för hiv-positiva (RFHP) uppmärksammat hiv i massmedia. Medlemmar har deltagit i intervjuer i tidningar, radio och via internet.

Hemsida

PG har en hemsida främst för att göra föreningen lättillgänglig för medlemmar men också för andra som vill ha information om verksamheten. Här kan man också få information om planerade aktiviteter.

Medlemstidning

Tc – magazine är föreningens medlemstidning som trycks i 1 000 exemplar och ges ut 6 gånger per år. Tidningen skickas ut till medlemmar, hiv-, infektions- och hudmottagningar runt om i landet. Vidare distribueras tidningen till RFSL:s lokalavdelningar, myndigheter, kuratorer, läkare, politiker och andra som intresserar sig för PG:s frågor. Tidningen finns också utlagd på barer och klubbar som homo- och bisexuella besöker. Största delen av tidningen produceras av föreningen och andra delar av den produceras av läkare eller andra specialister som arbetar med målgruppen.

Under året så har närstående tillsammans med medlem varit välkomna att besöka klubblokalen på fredagar.

Under de senaste åren har PG:s medlemmar fått uppleva att de inte längre behöver få aidsrelaterade sjukdomar. Kaposi Sarkom, en hudcancer, som mest drabbat de homosexuella männen, är nästan borta. De flesta av medlemmarna får medicinsk behandling och många mår förhållandevis bra. Alla får i stort sett biverkningar som är olika svåra hos varje enskild individ. Tyvärr har en del av medlemmarna utvecklat resistens mot medicinerna. PG har ett antal volontärer som kan hjälpa medlemmarna när de har det som svårast. Volontärerna ger stöd och uppmuntran och erbjuder även praktisk hjälp i hemmen

PG har startat en "HAART-skola", Highly Active Anti Retroviral Treatment. En HAART-behandling innebär att man använder tre eller flera preparat med olika angreppspunkter samtidigt. Alla hiv-positiva som inleder HAART-behandling svarar olika på behandlingen och mår oftast mycket illa. Därför har PG startat denna verksamhet för att på bästa sätt ta hand om varje individ som inleder en behandling och som informerar om hur varje medicin påverkar viruset.

PG söker nya lokaler tillsammans med Riksförbundet hiv-positiva och Kvinnocirkeln i Sverige. Tills idag har dessa föreningar inte hittat ändamålsenliga lokaler, förvaltningen har varit föreningarna behjälplig i kontakt med Gatu- och fastighetskontoret.

Föreningen ansöker för 2004 om sammanlagt 1 020 tkr en ökning med nära 200 tkr jämfört med 2002. OFU har beslutat om 367 tkr för 2004 ur anslaget till frivillig-organisationer. Förvaltningen föreslår att SotN beslutar om oförändrat bidrag med 525 tkr ur hiv/aidsbidraget för 2004. För andra halvåret 2004 föreslås OFU besluta om 262 500 kr till föreningen.

Förslag till beslut:

OFU föreslås bevilja Positiva Gruppen 262 500 kr ur hiv/aidsanslaget för andra halvåret 2004.

RFSL-Stockholm

Allt sedan hiv-epidemin började har den ojämförligt mest drabbade gruppen varit män som har sex med män. Så är fortfarande fallet om man ser till den inhemska smittan. Sedan mitten av åttiotalet har RFSL – Stockholmsavdelningen genom sitt primärpreventiva arbete och stöd till hiv-positiva arbetat för att begränsa epidemin och skadorna av den. Av denna anledning är primärprevention riktad till män som har sex med män fortfarande av högsta prioritet.

Fortfarande finns epidemiologiskt sett ett stort behov av primärpreventivt arbete riktat till män som har sex med män. Nya kombinationsbehandlingar har gjort att prognosen för hiv-infekterade ser bättre ut idag än någonsin tidigare, men samtidigt stiger prevalensen av hiv då fler lever av sjukdomen. Detta kan ha att göra med nya riskbedömningar och en återgång till osäkra beteendemönster. Av denna anledning är primärprevention fortfarande av högsta prioritet skriver föreningen i sin ansökan.

Mål och målgrupp

Syftet med verksamheten är ett led i målet att minska incidensen av hiv och verka för en ökning av kondom användning i målgruppen män som har sex med män. Vidare vill man skapa reflektioner över sexualbeteende i förhållande till hiv och delge kunskaper till målgruppen om förekomst av hiv och spridningsvägar. Slutligen syftar verksamheten till att ge stöd till homo- och bisexuella samt transpersoner som är hiv-positiva.

Metoder

RFSL – Stockholms hivpreventiva arbete kan delas in i utåtriktad primärprevention, inåtriktad processinriktad prevention och stöd till hiv-positiva.

Den utåtriktade primärpreventionen drivs huvudsakligen genom projektet Outreach, Kondomleverantörerna, Gay Talk och under 2003 också samarbete med Landstinget förebygger Aids (LAFA) och Riksförbundet för sexuell upplysning – Stockholm (RFSU - Stockholm) inom projekt 66.66. Projektet syftar till att tillhandahålla kondomer och popularisera användningen av dem. Arbetet bedrivs på arenor som besöks av målgruppen. Under 2003 var ett femtontal män och kvinnor arvoderade för arbetet och besökte tillsammans inom ramen för de två projekten ett stort antal klubbar och träffställen. Informatörerna utbildas för sin uppgift och förses med uniformer och informationsmaterial. Besöken förläggs huvudsakligen till sommarmånaderna, då uppsökande arbete företas på samtliga barer, pubar, och klubbar som vänder sig till män som har sex med män. Dessa uppgår till ett femtontal. Genomsnittligt var kondomleverantörerna ute några gånger per vecka, då ett antal ställen besöktes. På åtta så kallade videoklubbar, som icke är en obetydlig arena för sexuella kontakter mellan män, fanns genom projekt Outreach under året kontinuerligt tillgång till kondomer. Broschyrer med information om hiv, STI och andra hälsorelaterade ämnen i förhållande till män som har sex med män distribuerades via särskilda ställ.

Uppsökande arbete utförs också av Kondomleverantörerna på utomhusplatser som traditionellt fungerar som arenor för kontakter för män som har sex med män. Sammanlagt har närmare 200 000 kondomer distribuerats via RFSL – Stockholms uppsökande projekt under 2003. Kortare eller längre samtal har förts med åtskilliga tusentals män som har sex med män. Denna distribution av kondomer och dessa samtal med målgruppen är nödvändig för en effektiv prevention i gruppen. De nätverk som RFSL har utvecklat är unika och har en hög acceptans inom målgruppen.

Om man jämför gruppen homosexuella män med gruppen heterosexuella är hälsan ojämnt fördelad. Detta gäller inte bara hiv och hivs följder utan också psykosociala faktorer. Nyligen gjordes en undersökning i Norge som visar på högre självmords-frekvens och alkohol- och drogmissbruk hos homosexuella som också skattar sin hälsa lägre. Förvaltningen anser att det arbete som RFSL utför är värdefullt och förebyggande.

RFSL:s hälsofrämjande arbete med homosexuellas hälsa är strategiskt genomtänkt med stödprogram riktat till framförallt unga homosexuella. Kuratorerna på RFSL:s rådgivning har alla specialkompetens.

Hos föreningens kuratorer kan också hiv-positiva män få stöd och möjlighet att samtala om sjukdomens sociala kontext och livssituationen som bi- eller homosexuell.

En grupp som ägnas särskilt stöd är hiv-positiva invandrare. En invandrarkonsulent med ansvar för stöd och kontakter med myndigheter och sjukvård samt kontakter vid asylfrågor och invandrarärenden är anställd av RFSL – Stockholm.

Förslag till beslut

1. OFU föreslås bevilja RFSL-Stockholm 779 000 kr för andra halvåret 2004. Pengarna föreslås tas ur hiv/aids-anslaget.
2. OFU föreslås bevilja RFSL 200 tkr för projektet Outreach för andra halvåret 2004. Pengarna föreslås tas ur hiv/aids-anslaget.

Järva Mansmottagning

Järva mansmottagning har nu funnits i knappt ett år och projektet har väckt stort intresse både i Stockholm, i övriga landet och internationellt. Mottagningen invigdes 2003-03-06 av socialborgarrådet Margareta Olofsson och landstingsrådet Birgitta Sevefjord.

Personal

Mottagningen har en manlig sjuksköterska projektanställd på heltid. Två manliga kuratorer arbetar halvtid på mottagningen. En manlig allmänläkare arbetar 3 timmar/vecka som konsult. Personalen har deltagit i olika fortbildningar bl. a i sexologi, partnerspårning och sexuellt överförda infektioner (STI) och även haft kontinuerlig handledning.

Lokal

Projektet hyr lokal på ca 170 kvm i Rinkeby. Ombyggnad och iordningställande av lokalen gjordes innan inflyttning.

Klinisk och psykosocial verksamhet.

Sedan mottagningen öppnade har man haft ca 50 besök i månaden. Så gott som samtliga besökare kommer från Järvafältet och är relativt jämnt fördelade mellan stadsdelarna. Medelåldern är 35 år och huvudsakliga besöksorsaker är bland annat oro för eller symtom på sexuellt överförda infektioner, erektionsproblematik, frågor om kroppen, relationsproblem. Besökarna erbjuds samtal och rådgivning och vid behov undersökning, provtagning och behandling för STI.

Utåtriktade aktiviteter och information

Sedan Järva Mansmottagning öppnade i mars 2003 har ett 40-tal utåtriktade besök genomförts. Hälften av dessa besök har varit besök på vårdcentraler, apotek, stadsdelsförvaltningar, medborgarkontor i området, där man träffat berörd personal och informerat om mottagningen. Informationsbroschyr och en affisch om verksamheten har tagits fram och mottagningen har också en hemsida på Internet: www.jarvamansmottagning.nu

Den andra hälften av de utåtriktade besöken har handlat om olika typer av möten med boende i området. Exempel på detta är riktade informationsmöten med män boende i de olika stadsdelarna, besök på Somaliska föreningen, deltagande i flera festivaler såsom Rinkebyfestivalen och besök i kyrkor och religiösa samfund. En viktig samarbetspart i det utåtriktade arbetet är SFI-skolorna i Rinkeby och Kista, där samarbetet har lett till att personal från Mansmottagningen regelbundet besöker de manliga eleverna på skolorna och erbjuder dem sex- och samlevnadsundervisning. Mottagningen har också tagit emot studiebesök från Kina och Lettland.

Organisation

En styrgrupp med representanter för projektets samarbetspartners träffas regelbundet: Landstinget förebygger Aids (LAFAs), Beställarkontor Vård – Stockholm, Socialtjänstförvaltningen och representanter för Kista, Rinkeby och Spånga – Tensta stadsdelsförvaltningar.

En projektledningsgrupp på tre personer svarar för projektets administration. Dessa personer kommer från LAFA och Beställarkontor Vård.

Utvärdering

Projektet har fått ekonomiskt stöd från Statens Folkhälsoinstitut för en kvantitativ och kvalitativ utvärdering. Mottagningens verksamhet dokumenteras i journaler, personalanteckningar och minnesanteckningar mm från styrgrupp och projektledningsgrupp. Varje besök vid mottagningen registreras med uppgifter om besökarna, besöksorsaker och åtgärder. Även den utåtriktade och informativa verksamheten registreras på en särskild blankett. Besöksstatistik och aktivitetsrapportering bearbetas halvårsvis och analyseras i relation till projektets mål. Den statistiska rapporteringen görs av en extern konsult. En kvalitativ utvärdering av mottagningen kommer att göras med stöd från Folkhälsovetenskapliga institutionen på Karolinska Institutet.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja LAFA 205 tkr för Järva Mansmottagning för andra halvåret 2004, pengarna föreslås tas ur hiv/aids-anslaget.

STÖD TILL UNGDOMSMOTTAGNINGAR

Stadsmissionens ungdomsmottagning

Stadsmissionens ungdomsmottagningen finns i Gamla stan och verksamheten drivs av Stadsmissionen med stöd av Stockholms läns landsting och Stockholms stad. Mottagningen vänder sig till ungdomar och unga vuxna till 25 år, det finns ingen nedre åldersgräns. Genomsnittsåldern är 21 år. De flesta som söker sig till denna mottagning är äldre ungdomar/unga vuxna, till skillnad från stadsdelarnas ungdomsmottagningar. Dessa äldre ungdomar eller unga vuxna, är en i många sammanhang en glömd grupp och de upplever sig inte ha någonstans att vända sig.

Besökarna kommer till mottagningen med frågor och problem i samband med sexualitet och samlevnad. Ungdomstiden är idag förlängd. Ungdomar studerar, åker utomlands eller bor hemma längre för att de ej har råd att skaffa/hyra egen lägenhet. Familjebildning är något många skjuter på till 30-årsåldern. Ofta har problemen en djupare existentiell dimension eller kan handla om svåra upplevelser som sexuella övergrepp, kulturkrockar och könstymningsproblem. En problemställning som har accentuerats är invandrarungdomars behov av att diskutera problem som uppstår mellan föräldrars traditioner från hemlandet och det svenska synsättet och livsstilen. Personalen är kompetent och mottagningens utformning upplevs som trygg av besökarna.

Under 2001 tog mottagningen emot nära 3 000 besök och under 2002 har besöken ökat till 3 900. Under 2003 slutade de två barnmorskorna och kuratorn var mammaledig. Mottagningen fick därför stänga under sommarmånaderna medan Stadsmissionen rekryterade ny personal.

Verksamheten förebygger fysisk, psykisk och social ohälsa och kan hjälpa unga att ta sig igenom kriser på ett konstruktivt sätt. Man har kortare och längre samtals-kontakter kring samlevnadsfrågor och krisbearbetning, provtagningar, hiv-tester, undersökningar, förskrivning av preventivmedel samt kondomutdelning.

Stadsmissionens ungdomsmottagning är en av fyra innerstadsmottagningar tillsammans med Östermalm, Maria Gamla stan och Stockholms skolors ungdomsmottagning. De tre senare mottagningarna har mycket stor besöksfrekvens och då trycket på den egna mottagningen blir för stor hänvisar de till Stadsmissionens ungdomsmottagning. Stadsmissionen har under en rad år årligen beviljats bidrag med 600 tkr. Från och med 2002

erhöll mottagningen ökad bidragsgivning från såväl landstinget som OFU. Förvaltningen anser att det är viktigt att mottagningen får möjlighet att fortsätta sin verksamhet med tanke på att de vänder sig till äldre tonåringar och unga vuxna.

Denna ungdomsmottagning riktar sig också speciellt till medlemmar från Afrikas kvinnors nätverk. De har därför specialiserat sig på frågor som gäller hiv-virus och könsstympning.

Det ekonomiska ansvaret fördelas mellan Stockholms Stadsmission, Södra Sjukvårdsområdet, Socialtjänstnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Förslag till beslut

OFU föreslås bevilja Stadsmissionens ungdomsmottagning 416 tkr ur hiv/aidsanslaget för andra halvåret 2004.

Stadsdelsförvaltningarnas ungdomsmottagningar

Det finns för närvarande 11 ungdomsmottagningar inom stadsdelsnämnderna i Stockholm. Gemensamt för alla mottagningar är att de tar emot ett stort antal besök årligen. Under de två senaste åren beskriver förvaltningarna i sina verksamhetsberättelser att problembilden kring besökarna blir allt tyngre. Många vill träffa kuratorn för att bland annat prata om identitetsproblem, psykiatriska problem, ätstörningar, familjeproblem, abortfrågor och sexuella övergrepp. Ungdomsmottagningar som ligger i invandrartäta områden beskriver också att de allt oftare kommer i kontakt med unga flickor med hedersrelaterade problem.

Alla förvaltningar utom två ansöker om mer pengar för 2004. Förvaltningen anser att det inte är det statliga hiv/aidsbidraget som ska bekosta kuratorstjänster på stadsdelsförvaltningarnas ungdomsmottagningar. Detta bidrag ska användas till STI/hiv-förebyggande arbete. Övriga sociala insatser som efterfrågas ligger inom den egna stadsdelsnämndens ansvarsområde.

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden föreslår kommunstyrelsen bevilja de stadsdelsnämnder som har ungdomsmottagning bidrag enligt bilaga 1.

Stockholms skolors ungdomsmottagning

Samarbetsprojekt med gymnasieskolorna: Med tanke på att många ungdomar debuterar sexuellt samtidigt som psykosocial ohälsa blir tydlig i gymnasieåldrarna är det viktigt att gymnasieskolorna i Stockholms stad får stöd av ungdomsmottagningen. Gymnasieungdomarna vet inte alltid var de ska vända sig för hjälp med bland annat sin oro för sexuellt överförbara infektioner och hiv. Sex- och samlevnadsundervisningen i gymnasieskolorna är eftersatt och i många fall obefintlig. Personalen vid mottagningen ser det som ett problem att gymnasieeleverna inte erhåller den information de behöver under den tid de när många debuterar sexuellt.

Hiv-projekt: Mottagningen sprider kunskap om STI/hiv-prevention genom att ta emot studiebesök, besöka skolor och andra institutioner/instanser samt genom fortbildning av mottagningens personal.

Pojkmottagning: Mottagningen ger pojkar kvalificerat omhändertagande utifrån de frågeställningar och bekymmer som är specifikt för pojkar. Mottagningen erbjuder öppen mottagning mellan kl 14.00 – 16.00 på fredagar då det finns manlig och kvinnlig personal med hög medicinsk kompetens.

Mottagning med inriktning på sexuellt överförbara sjukdomar: Med anledning av att sexuellt överförbara sjukdomar har ökat i Stockholm startade mottagningen under hösten 2001 en speciell mottagning för att snabbare

kunna handha dessa frågor. Denna mottagning har till och med 2003 erhållit 100 tkr i bidrag från Statens Folkhälsoinstitut för detta. Stockholms skolor ansöker nu om 100 tkr extra från OFU för att kunna behålla denna mottagning.

Utbildningsförvaltningen ansöker om 600 tkr för 2004 till ovanstående 4 projekt.

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden föreslår kommunstyrelsen bevilja Stockholm skolors ungdomsmottagning 300 tkr för andra halvåret 2004. Pengarna föreslås tas ur det statliga hiv/aidsbidraget.

Bilagor:

1. Förslag på bidrag till ungdomsmottagningar
2. Förslag till fördelning till föreningar/organisationer